

N R 1 — 1 9 6 0

PRZEGLĄD ZACHODNI

ORGAN INSTYTUTU ZACHODNIEGO W POZNANIU

Przeгляд Zachodni, nr 1, 1960

M. Suchocki, Rola Instytutu Zachodniego w zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich ■
B. Kopeć, Przemiany w strukturze ekonomicznej rolnictwa Ziemi Zachodnich w latach 1938, 1951 i 1958 ■
B. Ziółek, Węzłowe proble-

my demograficzne Ziemi Zachodnich ■ K. Podoski, H. Gajzler, Zagospodarowanie województwa gdańskiego i możliwości jego przyszłego rozwoju ■ B. Głębocki, Zmiany stanu zaludnienia województwa koszalińskiego w latach 1939-1956 ■ B. Chmielewska, Perspektywy rozwoju miast w województwie zielonogórskim ■ Z. T. Wierzbicki, Adaptacja emigracji ze wsi Żmiąca (powiat limanowski) na Ziemiach Zachodnich ■ J. Rajman, Dojazdy do pracy w powiecie Strzelce Opolskie i ich wpływ na przemiany życia społeczno-gospodar-

czego wsi ■ E. Męclewski, Zachodnia Agencja Pracowa ■ A. Mrowiec, Z prac Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach ■ ■

■ ■ Z ■ Instytut Zachodni ■ ■

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY	Str.
M. Suchocki, Rola Instytutu Zachodniego w zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich	3
B. Kopeć, Przemiany w strukturze ekonomicznej rolnictwa Ziemi Zachodnich w latach 1938, 1951 i 1958	15
B. Ziótek, Węzłowe problemy demograficzne Ziemi Zachodnich	36

MATERIAŁY

K. Podoski, H. Gajzler, Zagospodarowanie województwa gdańskiego i możliwości jego przyszłego rozwoju	58
B. Głębocki, Zmiany stanu zaludnienia województwa koszalińskiego w latach 1939—1956	74
B. Chmielewska, Perspektywy rozwoju miast w województwie zielonogórskim	90
Z. T. Wierzbicki, Adaptacja emigracji ze wsi Żmiąca (powiat limanowski) na Ziemiach Zachodnich	94
J. Rajman, Dojazdy do pracy w powiecie Strzelce Opolskie i ich wpływ na przemiany życia społeczno-gospodarczego wsi	112

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

E. Męclewski, Zachodnia Agencja Prasowa	127
A. Mrowiec, Z prac Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach	135
*	
J. Sobczak, II Walny Zjazd Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich w Olsztynie	138
J. Prędko, Bilans dwuletniej działalności Poznańskiego Okręgu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	140
*	
J. Sobczak, Opinie w sprawie granicy na Odrze i Nysie wypowiedziane na Zachodzie w drugiej połowie 1959 roku	146

KORESPONDENCJE

T. Skrobała (Poznań), Gorzów Wielkopolski po piętnastu latach	153
A. Szyperski (Wałbrzych), Rozwój gospodarczy Wałbrzycha	161

(C. d. spisu treści — na s. 3 okładki)

J. Kozeński (Poznań), Teatr Robotniczy w Bielawie	Str. 171
W. Staszewski (Kowary), O rozwój życia kulturalnego w Zagłębiu Turoszowskim	178

OCENY I OMÓWIENIA

Z. Dulczewski, Publikacje socjologiczne i demograficzne o Ziemiach Zachodnich i Północnych 1945—1959	183
*	
Polen, Deutschland und die Oder-Neisse-Grenze, red. R. Goguel. Do- kumentation der Zeitgeschichte, Band I (omów. B. Wiewióra)	198
Raymond de Geouffre de la Pradelle, Le problème de la Silésie et le droit (omów. J. Kokot)	203
*	
Stanisław Rospond, Dzieje polszczyzny śląskiej (omów. W. Toma- szewski)	205
Bożena Steinborn, Złotoryja, Chojnów, Świerzawa. Zabytki sztuki regionu (omów. K. Kalinowski)	207
„Nie damy pogrześć mowy”. — „Rocznik Lubuski” t. 1. — Tadeusz Kajan, Ziemia Lubuska wolna (omów. A. Kwilecki)	210
„Germanica Wratislaviensia” (omów. J. Honsza)	212

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie (zestawił W. T.)	215
---	-----

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Powstanie Sekcji Czechosłowackiej w I. Z. — Udział pracowników naukowych I. Z. w pracach Sekcji Ziem Zachodnich Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (oddział w Poznaniu). — Wizyta gości zagranicznych w I. Z. — Pożegnanie Mariana Pachuckiego — Nagrody przyznane członkom I. Z. — Prof. Kostrzewski dok- torem honorowego UAM.	217
--	-----

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chełmońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca prze-
wodniczącego, Tadeusz Cyprjan, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons
Klajkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał
Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

Zam. 34/211 - Ark. wyd. 19 druk. 13,63 - Skład rozp. 17 I 1960 - Druk ukończony w marcu 1960
Nakład 1419 - Drukowano na papierze druk. sat. kl. V, form. 70 × 100/16, g 70 - L-9 - Cena zł 30,-
DRUKARNIA UNIwersytetu im. ADAMA MICKIEWICZA — POZNAŃ, ULICA FREDRY 10

THE WESTERN REVIEW

BIMONTHLY

CONTENTS

	Page
From the Editors	221

ARTICLES

<i>Jerzak Marian</i> , The Advance of Agriculture in Contemporary Czechoslovakia	226
<i>Kopeć Bohdan</i> , The Changes in the Economic Structure of the Agriculture in the Western Territories, in 1938, 1951, 1958	15
<i>Małek Przemysław</i> , The Role of the Odra in Germany's Economic Life, from 1910 to 1939	302
<i>Muszyński Józef</i> , The Polish-Czechoslovak Co-Operation in the Light of International Agreements	222
<i>Suchocki Mieczysław</i> , The Role of Instytut Zachodni (Western Institute) in the Rehabilitation of the Western Territories	3
<i>Wrzosek Antoni</i> , The Basical Problems of the Czechoslovak Industries in the Light of the Country's Economy	241
<i>Zajchowska Stanisława</i> , The Scenery of Czechoslovakia and its Values for Tourists	281
<i>Ziółek Bogumił</i> , The Basical Demographic Problems of the Western Territories	36

MATERIALS

<i>Chmielewska Bożenna</i> , Development Perspectives for the towns and cities of Zielona Góra voivodeship	90
<i>Feliczak Kazimierz</i> , The Czech and Slovak Literature in Polish Translations, from 1955 to 1959	330
<i>Gajzler Helena</i> , <i>Podoski Kazimierz</i> , The Present and Future Economic Situation of the Gdańsk voivodeship	58
<i>Głębocki Benicjusz</i> , Demographic Changes in the voivodeship of Koszalin, from 1939 to 1956	74
<i>Kozeński Jerzy</i> , The Polish-Czechoslovak Society in Poznań, from 1923 to 1939	337
<i>Podoski Kazimierz</i> , see <i>Gajzler Helena</i> , ...	
<i>Rajman Jan</i> , Residence Distant from Job, in the Strzelce Kraińskie County, and the Influence of this on the Social and Economic Life of the Country	112
<i>Wierzbicki Zbigniew</i> , <i>Tadeusz</i> , The Emigration from Żmija Village (County Limanowa) and its Adaptation in the Western Territories	94

REVIEWS AND COMMENTS

<i>Bartoš Otakar</i> , <i>Dutkowski Jan</i> , Polonica in Czechoslovakia	362
<i>Dutkowski Jan</i> , see <i>Bartoš Otakar</i>	
<i>Janicki Lech</i> , The Activities of the Kuratorium „Indivisibly Germany”	353
<i>Kosiński Leszek</i> , Problems of the Czech Borderland	347
<i>Męclewski Edmund</i> , Zachodnia Agencja Prasowa (Western Press Agency)	127
<i>Mrowiec Alfons</i> , The Works of the Silesian Scientific Institute in Katowice	135
<i>Nowak Zdzisław</i> , The West German Economic Situation, in 1959	359

	Page
<i>Piotrowiak Teresa</i> , Cultural Cooperation of Czechoslovakia and the German Democratic Republik	370
<i>Prędko Jan</i> , Summary of the 2-Year Activities of the Poznań District of the Society for the Development of the Western Territories	140
<i>Sobczak Janusz</i> , The II Congress of the Society for the Development of the Western Territories, held in Olsztyn	138
<i>Sobczak Janusz</i> , The Nazi in Central Authorities, of the Revisionist Organisations of the Resettlers from Sudety	349
<i>Sobczak Janusz</i> , Western Opinions on the Odra-Nyssa Frontier uttered in the Second Half of 1959	146

CORRESPONDENCE

<i>Grabowski Tadeusz</i> , Stanisław (Cracov) The Bratislava National Theatre in Cracov	375
<i>Kozeński Jerzy</i> (Poznań), The Workers Theatre at Bielawa	171
<i>Kuciński Leon</i> (Warsaw, The Work and Achievements of the Czechoslovak Cultural Centre in Warsaw, in 1959	373
<i>Skrobala Teresa</i> , (Poznań), Gorzów Wielkopolski after Fifteen Years	153
<i>Staszewski Wojciech</i> (Kowary), Towards Progress of Cultural Life in the Turoszów Coal Basin	178
<i>Staszewski Wojciech</i> (Kowary), The Karkonosze National Park	378
<i>Szyperski Alfons</i> (Wałbrzych), The Economic Advance of Wałbrzych	161

EVALUATIONS AND DISCUSSIONS

<i>Dulczewski Zygmunt</i> , Sociological and Demographic Publication on The Northern and Western Territories, 1945—1959	183
ČSR a Německo, Vybor dokumentu o československé polityce v německé otázce (disc. Jerzy Kozeński)	387
<i>Domdey K. H.</i> , Die deutschen Monopole auf den äusseren Märkten (disc. Zdzisław Nowak)	396
<i>Drzewieniecki W. M.</i> , The German-Polish Frontier (disc. Bolesław Wiewióra)	395
<i>Epstein Klaus</i> , Matthias Erzberger and the Dilemma of German Democracy (disc. Jerzy Krasuski)	402
„Germanica Wratislaviensia” (disc. Joanna Honsza)	212
<i>Hájek J. S.</i> , Mnichov (disc. Michał Pułaski)	388
<i>Historica I</i> (disc. Janusz Sobczak)	392
<i>Houdek Ivan</i> , Osudy Vysokých Tatier (disc. Stanisława Zajchowska)	391
<i>Kajan Tadeusz</i> , The Lubusz Region Free (disc. Andrzej Kwilecki)	210
<i>Lange Annemarie</i> , Berlin zur Zeit Bebels und Bismarcks (disc. Witold Jakóbczyk)	401
<i>La Pradelle, Raymond de Geouffre de</i> , Le problème de la Silésie et le droit (disc. Józef Kokot)	203
<i>Leucht Kurt W.</i> , Die erste neue Stadt in der DDR (disc. Teresa Kiedrowska-Lijewska)	399
<i>Ligeza Józef</i> , Miners' Folk Literature (disc. Maria Adameczyk)	406
Německý revanšismus — hrozba miru. — Beware. German Revenge— Seekers Threaten Peace. — Attention. Les revanchards allemands menacent la paix. Wir warnen. Die deutschen Revanchepolitiker bedrohen den Frieden (disc. J. D.)	394
„We won't Allow to Burry Our Language” (disc. Andrzej Kwilecki)	210
Polen, Deutschland und die Oder-Neisse-Grenze, ed. R. Goguel, Dokumentation der Zeitgeschichte, B. L., (disc. Bolesław Wiewióra)	198

	Page
Priroda Tatranského Národného Parku, collective work, edited by Eng. Milan Hirš (disc. Stanisława Zajchowska)	391
Puškaš Arno, Vysoké Tatry (disc. Stanisława Zajchowska)	391
„Rocznik Lubuski” (The Lubusz Annual) vol. 1 (disc. Andrzej Kwilecki)	210
Rospond Stanisław, History of Poland in Silesia (disc. Władysław Tomaszewski)	205
Roubal Radek, Tatranské doliny (disc. Stanisława Zajchowska)	391
Steinborn Bożena, Złotoryja, Chojnów, Swierzawa — Art Monuments of the Region (disc. Konstanty Kalinowski)	207

BIBLIOGRAPHIC NOTES

D. J., K. J., Czechoslovakia following 1918	408
T. W., The Western Lands	215

SCIENTIFIC CHRONICLE

Grobelny Andelin, Works of the Silesian Institute of the Czechoslovak Academy of Science in Opawa	413
Kaczmarczyk Zdzisław, Cooperation of the Polish and Czechoslovak Historians of Law, from 1945 to 1960	411

CHRONICLE OF THE WESTERN INSTITUTE

Formation of Czechoslovak Section in the Western Institute. — Scientific workers of Instytut Zachodni contributing in the activities of Western Section in the Polish Sociological Society (Poznań Branch). — Foreign visitors in Instytut Zachodni. — Marian Pachucki leaves Instytut Zachodni. — Prizes for members of Instytut Zachodni. — Prof. Kostrzewski — honoris causa doctor.	217
The stay of doc. S. Zajchowska in Czechoslovakia. — The stay of prof. Z. Kaczmarczyk in Yugoslavia. — Exhibition of Czechoslovak photography. — Foreign visitors in Instytut Zachodni	418

Committee of Editors:

Kazimierz Piwarski — Chairman, Zdzisław Kaczmarczyk — deputy Chairman, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.

Proof-readers: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

